

GƏMİNİ SÜR, GƏMİÇİ QARDAS...

Əli Rza XƏLƏFLİ

Hələ 55 yaşı da olmayan Mübariz Mənsimovun bu səhərçağı şəklinə bir də baxdim. Nəinki 50, heç 40 yaş da vermezsən. Yaşına görə çox cavan görünür. Cavanlıq, gənclik, hələ bir az da uşaqlıq məsumluğunu üzündən ötüb keçməyib.

Şəkil də, şəkildən görünən cizgilər də bəzən yazını, kitabı, bir sözlə, bilmədiyin məlumatları qismən də olsa əvəzləyir.

Mən də elə gördüyüüm şəkil əsasında Mübariz Mənsimovun təbiət kitabını oxuya-oxuya, ayrı-ayrı dövrlərdə, müxtəlif vaxtlarda haqqında aldığım məlumatları bir araya gətirmək niyyəti ilə düşüncələrimi səfərbər etdim.

Deyirlər ki, Mübariz Mənsimov beş nəhəng dənizçilik şirkətinin birinə sahibdir. Deyəsən, az məsələ deyil ha, sıradan bir azərbaycanlı olasan, sıradan bir gənc kimi aşpaz qismində əmək fəaliyyətinə başlayasan və gəlib dünya arenasındaki nəhəndlərlə bir cərgəyə çıxasan. Bunun üçün çox şərtlər var. Deyərdim ki, birinci şərt maddi vəsaitdi, bunu demirəm. Ona görə demirəm ki, başlangıçda onun əlində heç bir vəsait yox idi. O, dünyanın kapital savaşı meydanına pulsuz gəlmışdı - maddi vəsaitsiz. Amma yox...

Bəli, amma yox... Kimsənin hələ ki, görə bilmədiyi tükənməz sərvəti vardi onun. Sadəcə, həmin sərvəti dövriyyəyə çıxarmaq üçün imkan və məqam gərək idi.

Mübariz başqalarından fərqli olaraq heç vaxt özünü kimsənin yanında ağıllı və fərasətli göstərmək cəhdələri etməyib. Özünün kimsənin görə bilmədiyi tükənməz xəzinəsi haqqında da danışmayıb.

Hələ biz də danışmayaq...

Hələ ki, Mübarizin aydın düşüncəsi gələcəyə olan sonsuz inamı var idi. Hələ ki, dünyanın mənəvi meydanında inamının lövbərini salmaq üçün liman gəzirdi.

Əvvəlcə belə bir liman onun üçün Rusyanın olduğunu düşünürdü (əlbəttə, bunu da mənə kimse deməyib, sadəcə onun həyatını vərəqləyərkən gəldiyim qənaətdir - Ə.X.). Bəli, zaman ötdükçə Mübarizin seçdiyi limandan hərəkətə gələn düşüncə gəmiləri dünyanın fikir ümmanlarına doğru üzməkdə idi. Və tezliklə inamının əbədi lövbər salacağını, daha etibarlı limani onun mənəvi mühitinin kamilliyyi daha dəqiq göstərdi. Və bu liman əbədi olaraq böyük Türkiyə oldu.

Mübarizin nəhəng gəmiləri böyük Türkiyə limanından Azərbaycan adları ilə çıxdığı dünya okeanında onun böyüyüb, boy-a-başa çatlığı Vətəninə olan sevgisinin təzahürü idi. "Azərbaycan", "Qarabağ", "Nizami", "Babək", "Nəsimi", "Sa-

bir», «Həzi Aslanov», «Heydər Əliyev»... gəmiləri təkcə ad daşımırdı, həm də Azərbaycan həqiqətlərini daşıyırı.

Bəzən adlara quru, cansız, şərti mənə ifadə edən hərflər yığnağı kimi baxırıq. Ancaq Mübarizin təfsirində onun seçdiyi adların hər biri özündə Azərbaycanın tarixini, mübarizəsinin dünyadan fikir, düşüncə meydanında yerini göstərən etiketlərdir.

Mübarizi bir çoxları, həm də mübahisə obrazı olaraq təqdim etmək istəyir. Lap elə onun gördüyü işlərə kölgə salmaq istəyən, onu bütöv Azərbaycana, böyük Türkiyəyə qışqananlar da az deyil. Azərbaycanın xaricdə daldalanın bədxahları bu saf, təmiz insanı düz yolundan sapdırmağa da çalışıblar. Şübhəsiz, əlləri bir yana yetməyib. Onun məşhur sözünü burada təkrar etməkdən məmnunluq duyuram: "Türkiyənin, türkün üstünə yeriyənlər qarşısında məni görəcəklər birinci olaraq". Zənnimcə, bu, bir kitablıq sözdür. Və elə bütöv bir kitabın içərisində bircə bu cümlənin olmağı bəs eləyir ki, Mübarizi bütün aydınlığı ilə qavrayasan, dərk edəsən.

Elə bu səhərin sözüdür, Amerikada yaşayan bir yazıçı dostum elə bu səhərin (orada axşamın) ovqatı haqqında mənə yazmışdı: "Qəfil gözümü açdım, yuxudan ayıldım. Doğma bir səs gəlirdi açıq televizordan. Muğam oxunurdu, özü də ədəbli, ərkanlı muğam. Təəccüb qaldım, Amerika kanalı hara, bu muğam hara? Tez pəncərədən çölə baxdim,

dedim bəlkə Bakıdayam. Yavaş-yavaş özümə gəldim, hansısa şərq ölkəsində (Özbəkistanda) olan festivaldan veriliş gedirmiş. Amerika televiziyada oxunan muğam məni bir anın içinde Azərbaycana qaytarmışdı. Belə bir halı Amerika sahilərində təsadüfən gördüğüm bir gəminin adı ilə də keçirmişdim. Gəminin adı «Azərbaycan» idi". Bəs Azərbaycana xidmət, Azərbaycanı dünya üzünə çıxarmaq necə olur, əlbəttə, bunun min bir yolu var. Biri də elə Mübariz yoludur - Mübariz Mənsimov yolu. Nədənsə tam inamıla belə qənaətə gəldim ki, elə o gəmi Mübarizin gəmisi olub. Dəxli yoxdur, «Nizami» gəmisi olsun, ya qeyri olsun. Qədim rəvayətlərdən birində deyildiyi kimi ad beləcə sehirli yovşan iksiri olur.

Kim deyirsə ki, həyatın yolu hamardır; o heç həyatı görməyib, bəlkə heç görməyəcək də. Çoxlarına elə gəldirdi ki, Mübarizin də qabağına çıxan maneələr onun həyatını sarsıdacaq, onun aydın fikir, düşüncə səmasında buludları qarışdıracaq. Yox, belə olmadı. Mübariz lövbər saldığı limanında yenə inamlıdır, yenə özünə qadirdir, yenə özünü (və həm də dünyani) yaxşı görür.

Onsuz da səma həmişə aydın olmur. Amma bütün qaranlıqların sonuna aydınlıq gəlir. Və Mübariz də indi yeni aydınlığın işığındadır.

Türkiyədə və Azərbaycanda onu sevən, onun sadə, səmimi uşaq təbiətli dünyasına sevgilərindən qurur duyan insanların sayı milyonlardadır.

Söz yox, onu sevdiyini iddia edən insanların arasında maddi təminat niyyətlilər, idbar siyasi

məqsədlilər, altdan-altdan məkrilə paxılığını çəkib bunu tərsinə göstərməyə çalışanlar... da az deyil. Amma onun böyük azərbaycanlı olaraq yolunu təqdir edən, başının ucalığını dünyadan harasından olsa görmək istəyənlərin sayı çoxdur, lap qat-qat çoxdur.

Mübariz heç vaxt Azərbaycandan ayrılmayıb; istər Qarabağ işğalda olanda, istərsə də qələbənin qürurlu duygularını yaşadığımız günlərdə... yenə də bizimlədir. Və inanıram ki, daha bir günün tezliyində biz Mübarizi dirilən, yenidən həyata qayıdan Qarabağımızda da görəcəyik. Çünkü Mübariz kimi adamlar təkcə dünyaya pul qazanmaq üçün gəlmirlər, onlar həm də dünyaya insanların həyata inamını qorumaq üçün gəliblər. Belələri özləri də inam adamlarıdır.

...Axı yuxarıda demişdik, onun kimsənin görmədiyi tükənməz sərvəti var: bu sərvət onun ağı-

la güvənən əqidəsi, inamı, iradəsi, sağlam düşüncəsi, azərbaycançılığı və heç şübhəsiz, böyük humanizmidir.

...Zaman keçir, zaman səhnəsindən insanlar kadr obrazları kimi ötür. Mübariz Mənsimovun da adı istəsək də, istəməsək də bu zaman kinosunun titrlərində bizdən asılı olmayaraq gərənür. Demək, əgər bizim həyatımıza dəxli varisə, bu adı unutmağa bizim haqqımız yoxdur. Bu yerdə indiki dövrün hadisələri özünü hakim kimi diktə edir. 44 günlük mühəharibə zamanında Paşinyan dünyaya - dünyaya yayılmış ermənilərə müraciət edərək deirdi: "Kimin harada gücü varsa, özünü göstərsin, yolları kəsin, səfirliliklərin qarşısına gedin, diplomatik mərkəzlərdə yığışın və erməni haqqının tapdandığını bildirin. Ermənilərin əzildiyi barədə danışın..." Əlbəttə, burada Paşinyanın nitqini olduğu kimi verməyi lüzum görmürük. O bilirdi ki, dunyada gücű olan ermənilər var. Hiyləgərliyinə, maddi imkanlarına güvənən ermənilər son Qafqaz siyasetinə təsir göstərə bilərlər. Necədi?..

Bəs bizim vətənsevər, Azərbaycana bağlı, Azərbaycan haqqının nə demək olduğunu bilən milyorderlərimiz azdırı? Onların sırasında Mübariz Mənsimovun hansı nüfuza malik olduğunu, hansı gücə sahib olduğunu bilmirikmi?

Bu günə qədər M.Mənsimov Azərbaycan haqqının qorunması uğrunda hansı mücadilədən kənarda olub. Əgər belədirsem, onda M.Mənsimovun hər hansı bir anlaşılmazlıq müqabilində "dolaşması"ni necə qəbul edərik?

Əgər Vətən oğlu özünü Vətəndən kənarda hesab etmirsem, özünü yenə Qarabağ savaşında bizimlə bir yerdə görürsə və Qarabağın işğalından azad olunan yerlərində bərpa payı olaraq öz borcunu görürsə, ona ən azi mənəvi dəstəyimizi gərək əsirgəməyək. Düşünürəm ki, biz M.Mənsimovu Qarabağın işğaldən azad olunan yerlərinə mütləq dəvət etməliyik. Qoy gəlib bu yerlərə öz dəst-xəttini, imzasını vətənsevərlik duyguları ilə atsın.

Dövlət Baxçalının Şuşada məktəb tikmək ideyası bizə necə qanad verdi... Mübariz Mənsimovun da belə bir ideyası bizi yalnız qururlarıda bilər, sevindirə bilər.

İnamlısan gəmiçi qardaş! Gəmini sür, tufanlar, təlatümlər səni yolundan əyləyə bilməz!